

пасажиropотоків по маршрутах на основі комплексних цільових функцій оптимізації маршрутної системи. За рахунок маршрутизації перевезень в рамках підприємства автомобільного пасажирського транспорту можливе удосконалення його роботи.

Маршрутизація перевезень дозволяє отримати раціональні маршрути та планувати роботу транспортних засобів зі скороченням невиробничих пробігів, таким чином, збільшуючи пробіг з пасажирами та зменшуючи нульові пробіги, що позитивно відобразиться на коефіцієнті використання пробігу в межах підприємства автомобільного пасажирського транспорту.

Розрахунок в процесі маршрутизації пасажиропотоків на маршруті визначає в кінцевому ітозі відповідність таким пасажиропотокам місткості транспортних засобів за класами та їхньої кількості. Випуск достатньої кількості пасажирських транспортних засобів на маршрути, при дотриманні рівноінтервального руху на маршруті за технологією перевезень, дозволяє оптимізувати інтервали руху на маршруті

Дотримання інтервалів руху на маршрутах призводить до рівномірного наповнення салону транспортних засобів, обумовлюючи приблизно однакове значення коефіцієнту використання місткості салону протягом певного періоду доби. Дотримання раціональних інтервалів руху на маршрутах дозволяє рівномірно використовувати основні фонди підприємства – рухомий склад, забезпечуючи його раціональне використання, зменшуючи зношення та подовжуючи строки експлуатації.

КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВДМ

Колесніченко В.М.

Науковий керівник – Дульфан С.Б., канд. техн. наук, ст. викладач

Основним завданням транспортної системи є її відповідність потребам економіки країни і задоволення попиту населення на транспортні послуги. Дане визначення цілком природно і очевидно. Однак при спробі сформулювати критерій оцінки якості дорожнього руху виникають труднощі, пов'язані зі складністю оцінок зв'язків і показників роботи транспортної системи.

Діяльність складних систем не може бути оцінена будь-яким одним критерієм, тому використовують систему критеріїв ефективності.

Системою критеріїв називають взаємопов'язаний комплекс економічних, функціональних і фізичних величин, що володіють пев-

ною розмірністю в єдиній системі інваріантів і вимірюють основні якості системи і всіх її підсистем, управління якими необхідно і достатньо для досягнення мети системи.

Існують різні підходи до вибору критеріїв оцінки ефективності організації дорожнього руху. Всі критерії розділені на три основні групи: критерії аварійності; критерії, що характеризують економічні витрати; критерії, що охоплюють параметри транспортного потоку.

Всі ці критерії можна застосувати й для оцінки ефективності функціонування ВДМ. З точки зору можливості оперативної оцінки рекомендується використовувати критерії третьої групи, до яких відносять інтенсивність, щільність, характеристики швидкісного режиму транспортного потоку, час затримок транспортних засобів, довжину черг перед перехрестями, пропускну здатність мережі.

Так, ефективність функціонування ВДМ міста зручно оцінювати так званою «дорожньої роботою» - тобто кількістю ТЗ, що пройшли по одній смузі через заданий перетин дороги в певний період часу (місяць, квартал, рік).

Таким чином, чим вище інтенсивність руху на ділянці дороги, тим, відповідно, вище і «дорожня робота». Однак, максимум інтенсивності досягається при виникненні на дорозі затору, що неприйнятно для забезпечення безперебійності дорожнього руху (ДР), тому для підвищення об'єктивності оцінки функціонування ВДМ необхідний ще один критерій. В якості такого критерію можна використовувати час перебування автотransпортних засобів на ВДМ.

ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМКИ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПАСАЖИРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ У МІСТАХ УКРАЇНИ

Кривиун Т.В.

Науковий керівник – Копитков Д.М., канд. пед. наук, доцент

Успішне вирішення проблеми сталого розвитку сучасних міст, в яких сконцентрована найбільша частина населення і створюється найбільша частка валового внутрішнього продукту, багато в чому залежить від сталого розвитку міського пасажирського транспорту. Основні напрямки сталого розвитку міського транспорту в різних країнах, регіонах і містах характеризуються спільністю цілей і способів досягнення. Це дозволяє стверджувати, що сталий розвиток міського пасажирського транспорту відноситься до числа глобальних проблем.

В нашій країні розвиток міського пасажирського транспорту тривалий час здійснювався з урахуванням, переважно, економічних (доходи, витрати) і об'ємних (обсяги перевезень, транспортна робота)